

- Els Serveis centrals
destaquem...
- EntreVista: Parlem amb...
- Informacions
- Lectures recomanades
- Els Centres destaquem...
- Dades

Els Serveis centrals destaquem...

El Centre Obert de Girona

Història

Inaugurat l'any 1964, el Centre Penitenciari de Girona es va construir per substituir l'antiga presó provincial, situada des de l'any 1939 en el que després seria el Convent de les Clarisses de Salt.

L'any 1985, per tal de millorar l'equipament, se'n va fer una rehabilitació integral. Es van construir mòduls amb cel·les, els tallers, el departament especial i diversos serveis, com la cuina. El juliol de 2014, amb l'obertura del Centre Penitenciari de Puig de les Basses com a nou equipament per a interns preventius i penats de les comarques gironines, el Centre Penitenciari de Girona passa a ser un centre obert destinat a acollir interns en tercer grau de règim penitenciari.

Aquesta nova funcionalitat del centre suposa tornar a iniciar obres per adaptar-lo a les noves necessitats de la població en règim obert que ha d'acollir. Finalment, el 4 de novembre de 2015, els interns ja poden ocupar l'edifici condicionat de nou. Aquesta renovació ha permès disposar d'un nou espai específic destinat a dones i ubicar els homes a les antigues cel·les rehabilitades.

Infraestructura

Com a resultat de la remodelació, el nou centre penitenciari ofereix una capacitat òptima situada entre 120/130 residents, encara que podria donar servei a unes 150

persones.

S'ha millorat el clima ambiental del centre, tant pel que fa als interns com als professionals, gràcies a la redefinició d'espais i al fet de disposar de nous equipaments (sales de dia, espais polivalents, nova xarxa informàtica, etc.). També s'ha fet una acurada distribució de les zones de vida dels interns. Amb el nou equipament s'han reorganitzat tots els serveis (cuina, neteja, horaris...), també els serveis que presten els funcionaris, i s'ha establert una nova planimetria.

Projecte actual

Durant el segon semestre de 2015 l'equip directiu es reconfigura amb un nou director i una nova subdirectora que provenen de l'àmbit de tractament, i es manté

l'administrador amb funcions de gerent.

La plantilla de professionals passa a ser d'uns 50 funcionaris, dividits entre funcionaris de vigilància, personal d'oficines, laborals i de tractament. La majoria de treballadors fa més de quinze anys que són en aquest centre penitenciari. Per tant, és una plantilla de professionals amb molta experiència en el medi penitenciari ordinari, però no tanta en el medi obert. Es formen els equips multidisciplinaris, formats per un jurista, un psicòleg, dos educadors, dos treballadors socials i un monitor laboral.

Pel que fa al perfil d'interns, el Centre Penitenciari Obert de Girona (CPOG) és nodreix d'usuaris que resideixen a les comarques gironines, raó per la qual el centre penitenciari de referència de medi ordinari és Puig de les Basses, d'on provenen la majoria dels residents.

Tot i que el CPOG va entrar en funcionament el juny del 2014, la provisionalitat de les instal·lacions no va permetre endegar un nou projecte. L'entrada en funcionament de les noves instal·lacions conjuntament amb la incorporació del nou equip directiu, que coincideix en el temps amb el període final de la readaptació de l'antic centre i l'obertura del centre actual, ha permès la creació i implementació d'un nou projecte, per la qual cosa s'han revisat els objectius del centre obert. S'han tingut entrevistes per conèixer les competències i necessitats dels professionals i s'ha fet un estudi DAFO del centre que servirà per organitzar el nou CPOG. Es tracta d'assolir un seguit d'objectius, entre els quals destaquen:

- Una més alta professionalització orientada a millorar les competències professionals de cada un dels professionals intervinents.
- Revisar i unificar la gestió dels dos equips multidisciplinaris, introduint canvis organitzatius i de gestió de la informació i optimització del SIPC.
- S'han establert canals d'informació amb els interns, amb una nova redacció de la normativa del centre i dels contractes conductuals i s'han instal·lat taulers informatius als espais comuns.
- Pel que fa a l'àrea de tractament, en aquests moments s'han iniciat els treballs per revisar el disseny funcional del centre, poc conegut per la majoria, per la qual cosa s'han creat grups de treball *ad hoc* que desenvolupen el guió. En aquest sentit, s'ha elaborat el protocol d'intervencions en l'àrea d'addiccions, s'està treballant també en el programa de permisos, en el de l'aplicació de l'art 86.4 del RP, es protocol·litzaran els acompanyaments d'interns i s'elaborarà un programa específic per unificar criteris en les propostes de regressió de grau. S'està treballant

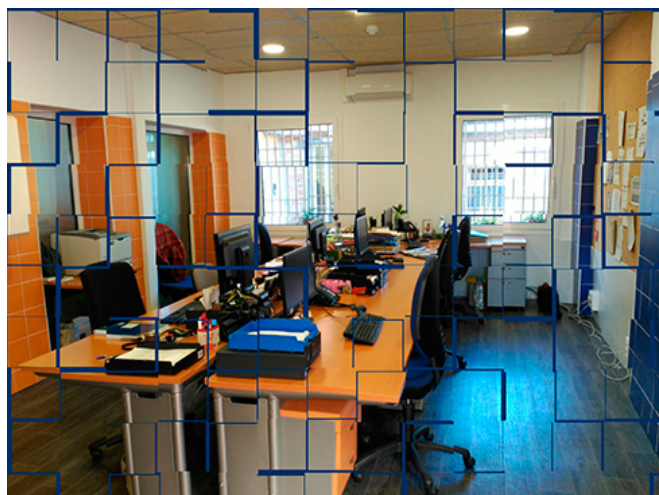
també en l'objectiu de poder fer TBC al CPOG.

- Un altre objectiu iniciat 2015 i que ha de tenir continuïtat el 2016 és la posada en funcionament de la Taula de Participació Social de Segon Nivell, en aquest sentit s'ha elaborat la carta de serveis d'entitats que en aquest moments col·laboren amb el centre.
- Dins de l'àrea de vigilància interior, s'han revisat els sistemes de treball i els protocols d'actuació. Un altre objectiu bàsic per a 2016 és la revisió dels plans d'emergència, seguretat i manuals de funcionament.

Aquest objectius s'han d'aconseguir mitjançant el treball rigorós i en equip, entenent per equip tots els actors implicats en la intervenció amb els usuaris de règim obert, és a dir, tots els treballadors del centre, seguint sempre els principis programàtics del Model de Rehabilitació a les Presons Catalanes.

L'obertura del CPOG dona solució a una mancança històrica de la comunitat, ja que, fins al juny de 2014, els interns que accedien al tercer grau de tractament es trobaven repartits entre les seccions obertes dels centres penitenciaris de Figueres i Girona i la resta de centres oberts de Catalunya; a partir d'ara el CPOG presta un servei de qualitat a les persones que accedeixen al tercer grau.

L'acostament de la persona a la seva xarxa de relació i suport habitual i el fet que l'intern sigui protagonista de la seva rehabilitació són pilars bàsics en la prestació de serveis al ciutadà i de la missió que el Departament de Justícia, mitjançant la Direcció General de Serveis Penitenciaris, té encomanada: oferir un servei de qualitat dins l'àmbit d'execució penal i fer disminuir la reincidència.

EntreVista: Parlem amb...

Francisco Lisa

Llicenciat en filosofia i ciències de l'educació, des de maig de 2015 és el director del Centre Penitenciari Obert de Girona.

A títol de presentació, explica'ns resumidament la teva trajectòria professional i la del teu equip.

Vaig iniciar la meva carrera professional l'any 1986 al Centre Penitenciari Ponent com a funcionari de vigilància interior. Seguidament, vaig treballar al Centre Penitenciari de Figueres com a educador social, i després, a partir de l'any 2001, com a subdirector de tractament, primer a l'antiga presó de Figueres i posteriorment al nou centre de Puig de les Basses. Des de maig de 2015 sóc el director del Centre Penitenciari Obert de Girona.

La meva formació sempre ha estat relacionada amb la branca d'humanitats. Mestre, llicenciat en filosofia i ciències de l'educació, educació social.

La teva experiència passa majoritàriament per la gestió de centres penitenciaris, i d'una manera més concreta en l'àrea de Girona i l'Empordà. Tot això es pot entendre merament com una part dins la teva trajectòria professional o té un component vocacional en què la responsabilitat del càrrec s'assumeix com un repte personal?

Com he dit, vaig arribar al Centre Penitenciari de Figueres, l'any 1989, com a educador, motiu pel qual estic molt vinculat i arrelat a Figueres, on em vaig establir ja fa més de trenta anys.

No m'he trobat amb propostes de canvis professionals que plantegessin un canvi de territori, però mai he defugit responsabilitats i sempre he tingut una actitud personal receptiva i oberta a l'aprenentatge.

Puc afirmar que de tothom amb qui he treballat n'he après alguna cosa: sigui per les maneres de treballar, pels seus coneixements, per les seves accions... Ara és un moment en què tot el que he après o el que he d'aprendre s'ha de posar en pràctica, i una de les meves primeres accions en aquesta línia va ser la de crear el meu propi equip i aportar alguna cosa innovadora conservant el que funciona i cal mantenir. Per això, des de l'antic centre de Figueres, s'ha incorporat al nostre Centre Estrella Rivas (com a nova

subdirectora de tractament), mentre que Eloy Pizarro continuarà com administrador.

Fa poc més d'un any de la reobertura del Centre Penitenciari de Girona com a centre obert, amb un model més modern i amb uns equipaments condicionats de nou per a la missió actual del Centre i més d'acord amb els temps actuals. Com es viu això entre els funcionaris? I amb els interns? I amb els ciutadans?

La veritable dimensió del canvi s'ha fet palesa quan hem inaugurat les noves instal·lacions. La millora en la qualitat de vida, amb espais més amplis, lluminosos, tractats en diversos colors, i l'eliminació d'elements típics i tòpics d'un centre ordinari tradicional (reixes, panys, filats...) obliga els professionals a reflexionar sobre la missió del nou centre i els interns se senten en unes condicions més properes a la seva tornada a la normalitat.

Amb els ciutadans encara hi ha molta feina a fer perquè, a causa dels molts anys d'existència com a presó convencional, encara ens identifiquen com a centre de reclusió; per això hem d'insistir a treballar d'una manera transparent i a exercir la nostra missió amb vocació de servei a la comunitat. Ens cal l'ajuda de tothom per aconseguir l'objectiu final: la reinserció dels reclusos actuals.

Ja fa uns quants anys que a Catalunya treballem amb un model penitenciar per objectius, mitjançant l'especialització de la gestió per competències professionals i la diversificació de la prestació de serveis. La figura del tutor com a referent, sigui educador, treballador social o psicòleg, té una nova dimensió dins d'aquest projecte de centre obert. Com es coordina tota aquesta acció?

Una de les accions de què estic més orgullós dins de la meva carrera professional ha estat haver format part del grup de treball embrionari que més tard va ser el Col·legi d'Educadors de Catalunya, on es va fer un exercici de replantejament de les tasques de l'educador a les presons, amb menció expressa de l'educador com a tutor, o més

ben dit, com a educador de referència, amb les seves tasques definides respecte de les que corresponen a d'altres col·lectius.

En aquest temps d'exercici professional he viscut en primera persona les diverses transformacions per les quals han passat les tutories fins a arribar al que actualment es pren com a referent amb l'expressió treball en equip per competències professionals: cada professional en el seu camp, però amb informació del que fan els seus companys i en coordinació amb ells. Podem dir que el nostre model pretén ser sistèmic, de manera que hi participin tots els agents que es relacionen d'una manera o una altra amb el procés i amb la intervenció que es fa amb cadascun dels interns.

Al marge del debat cost-benefici que comporta la creació o reorientació d'un centre penitenciari, la millora dels equipaments, de la prestació del servei i del treball en la comunitat es veu com un fet associat a la modernitat, als nous models rehabilitadors, a una demanda social de reinserció. On es posa l'accent en aquest debat?

L'accent s'ha de posar en la demanda social de reinserció i, sobretot, en la reducció de la reincidència. Qualsevol model de rehabilitació i qualsevol millora en la qualitat de vida a les presons ha de tenir l'objectiu de donar eines als interns per evitar la comissió de nous delictes. La tasca social d'una presó s'ha de veure des d'un doble vessant: donar eines als interns amb formació (adquisició de nous hàbits positius i d'habilitats socials i personals, millora de les seves competències personals i professionals, etc.); i també fer visible que tota la feina que fem beneficiarà la societat en general i, per tant, no l'ha de valorar pel benefici econòmic, sinó pel benestar general que genera en la comunitat.

Hem de ser transparents amb els objectius d'un centre obert per reclamar la implicació de totes les institucions en la reinserció social i el retorn a la societat dels interns dels centres penitenciaris: és una tasca de tothom, en què el protagonista és la persona amb l'ajuda de la comunitat.

El pla funcional que s'ha redactat per a la gestió del Centre Penitenciari Obert de Girona, què aporta de novetat dins el sistema, i on són les seves principals limitacions?

El nou equip de direcció estem començant a desenvolupar el disseny funcional del Centre, basat en l'eficiència i l'eficàcia, per assolir el rigor en totes les nostres accions. Té com a pilar bàsic el treball en equip, i per això hem de ser capaços d'entendre que tots els professionals, des de les diverses àrees, són part important en el treball a fer amb els interns. La informació ha de fluir i hem de saber el que fa el nostre company, hem de fer servir les noves

tecnologies com a eina bàsica de treball i comunicació. Aquesta tasca no la fem sols, hem de comptar amb tots els recursos que la comunitat ens ofereix en forma de col·laboradors, voluntaris i institucions. El concepte seria treball en xarxa.

La principal limitació que pot tenir el disseny funcional és que no es faci d'una manera consensuada per tothom i que no segueixi les línies estratègiques del nostre Departament i el model de treball que ens marca *El model de rehabilitació de les presons catalanes*. També és important que sigui un document «viu», és a dir, que es revisi i s'adapti sempre que sigui necessari per garantir que serveix de guia per a tots els professionals, en moments de dubte o bé en el cas de substitucions.

Aquesta pregunta és oberta. Explica'ns alguna cosa que et sembla interessant de remarcar, sense que t'ho preguntem, i que pensis que és rellevant però encara no ha sortit.

Crec que durant l'entrevista ha anat apareixent, d'una manera general, tot el que plantegem com a equip directiu. Volem que no sigui només un projecte de la direcció del Centre, sinó que sigui un projecte obert, de tots i per a tots. Tothom ha de sentir que en forma part i que també és el seu projecte.

Com a conclusió vull dir que mai hem de perdre de vista que totes les nostres accions han d'anar dirigides a implicar i responsabilitzar els interns en el seu procés de rehabilitació i retorn normalitzat a la societat. Els interns han de millorar la seva autoestima, la percepció que tenen d'ells mateixos i han de creure en les seves competències i en les seves capacitats per sentir-se protagonistes dels canvis i dels processos, i nosaltres, com a gestors públics, hem de treballar amb compromís, professionalitat i rigor en benefici de la comunitat.

Informacions

X Jornada de Treballadors Socials en l'àmbit penal

El passat dia 16 de febrer es va celebrar la X Jornada de Treballadors Socials en l'àmbit penal. La inauguració va anar a càrrec del director del CEJFE, Xavier Bernardí, i del director general de Serveis Penitenciaris, Amand Calderó. A continuació, com a ponent principal, vam tenir el privilegi d'escoltar l'expert en comunicació Victor Küppers, que va fer passar una bona estona a tots els assistents i alhora va fer que s'enduguessin una gran dosi d'optimisme i una injecció d'entusiasme aplicables tant en la seva vida personal com en el seu entorn laboral.

Raquel Robalo, tècnica del Servei de Medi Obert i Serveis Socials, va presentar tres tallers. El primer, El baile de las emociones, va ser dinamitzat per Joaquín Muñoz, treballador social i especialista en intel·ligència emocional. El taller número dos, Trencant esquemes: intervenció grupal amb famílies, coordinat per un grup de treballadores socials dels serveis i seccions de l'àmbit de l'execució penal, va consistir en tres dinàmiques on els participants havien d'assumir els rols que es configuren en els grups i a partir d'aquí, arribar a un seguit de conclusions. Finalment, el tercer taller, Treball social amb les famílies: bases per a la intervenció, Adela Boixados i Andrés Lorenzo, professionals del Departament de Treball Social i Serveis Socials de la Universitat de Barcelona i membres del Grup de Recerca i Innovació en Treball Social van explicar la

intervenció amb famílies a partir de la investigació que han fet.

Projecte pilot d'aplicació del neurofeedback al CP Brians 2

El *neurofeedback*, biorealimentació de la funció cerebral, és una tècnica totalment no invasiva que té com a base l'electroencefalograma (EEG) i és fàcilment assequible en la pràctica clínica diària. A través del NFB el cervell aprèn a mantenir la regulació homeostàtica oscil·lant de manera flexible entre estats d'activació majors i menors. Una bona regulació cerebral implica que el cervell és capaç de mantenir estats d'activació apropiats a les demandes immediates, ja siguin internes o de l'ambient. Alhora, el cervell aprèn a tornar, un cop finalitzada la demanda, als estats de repòs ben organitzats.

El NFB ajuda a optimitzar la capacitat d'atenció i altres capacitats cognitives, de manera que l'atenció pugui dirigir-se sostingudament a un objecte durant el temps que es requereixi, mentre que altres funcions del cervell es mantenen en un estat de repòs relaxat (atenció relaxada).

El projecte pilot d'aplicació del NFB a 20 interns ingressats al DAE del Centre Penitenciari Brians 2 que s'ha iniciat el febrer de 2016 i s'allargarà fins a l'agost d'aquest any ha estat impulsat i finançat pel CEJFE, i té com a objectiu avaluar l'eficiència d'aquesta tècnica (per millorar els comportaments i les respostes impulsives i agressives, per

disminuir el desig de consum i per al tractament de l'ansietat i els símptomes depressius) i valorar posteriorment la idoneïtat de generalitzar-la.

El projecte, a càrrec de la psicòloga Margarida Corominas-Roso (Servei de Psiquiatria de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron) i experta en l'aplicació clínica del NFB, comptarà amb un col·laborador enginyer, Josep M. Piña, i amb tot l'equip del DAE del Centre Penitenciari Brians 2.

Experiència d'intervenció de grup amb famílies d'interns al CP Lledoners

El Centre Penitenciari Lledoners ha iniciat un programa amb famílies que pretén fomentar un espai de comunicació, informació i formació. Aquesta intervenció vol implicar l'entorn familiar en el tractament dels interns condemnats per delictes contra la llibertat sexual per tal de millorar la qualitat de la intervenció i possibilitar canvis mitjançant sessions grupals. Diversos estudis avalen la importància del foment dels vincles socials, en especial el familiar, com a element crític en el procés de reinserció.

Les sessions proposen accions de coneixement del mateix programa i de la importància del tractament penitenciari. Es tracta de proporcionar espais de comunicació i informar la família d'aspectes significatius de la vida de l'intern; alhora, es vol crear un espai de motivació i reforç de l'actitud de la família envers la persona empresonada i el seu procés de canvi.

Si bé el programa està pilotat des del treball social per la figura de la treballadora social, que condueix les sessions del programa, la importància del projecte demana la implicació de tot l'equip multidisciplinari, particularment de la figura de la psicòloga referent en delictes sexuals. Es tracta, doncs, d'una intervenció oberta que, per mitjà d'aquesta experiència pràctica, ens permet evolucionar i introduir millores en la intervenció.

Programa de les Nacions Unides per al desenvolupament (PNUD) a Algèria

Entre els dies 24 i 28 de febrer, una delegació de cinc tècnics del Departament de Justícia (quatre de la Direcció General de Serveis Penitenciaris i un del Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada), acompanyats d'un coordinador de l'Agència Catalana de Cooperació per al Desenvolupament, han desenvolupat una missió de diagnòstic a Algèria per tenir una visió global de l'estructura i el funcionament del sistema penitenciari algerià. L'objectiu és formar formadors dels seus serveis penitenciaris per poder-hi adaptar els cinc programes específics de tractament que les autoritats penitenciàries algerianes havien demanat mitjançant el Programa de les Nacions Unides per al desenvolupament. Es tracta dels programes per a delinqüents reincidents, toxicomanies, delictes violents, dones i menors, els quals s'hauran d'aplicar tenint en compte la realitat social i el marc jurídic d'aquest país.

Amb aquesta finalitat hi ha hagut diverses trobades amb els màxims responsables de la Direcció General de l'Administració Penitenciària i de la Reinserció d'Algèria, amb jutges d'execució de penes i amb directors de centres penitenciaris, i també s'han fet visites programades a dos centres penitenciaris, un de preventius (El Harrash) i un de penats (Kolea).

Durant la visita s'ha pogut constatar el lideratge regional d'Algèria en aquesta zona del nord de l'Àfrica, tant en el capítol d'equipaments i recursos humans com en el d'organització i funcionament del sistema penitenciari.

Visita al Centre Penitenciari de Kolea

Lectures recomanades

The prevention of suicide in prison: cognitive behavioural approaches

Els autors d'aquest estudi analitzen el problema del suïcidi a les presons i la manera de prevenir-lo des d'una perspectiva psicològica. Aborden especialment dues de les més noves teràpies preventives d'aquest fenomen que s'estan aplicant darrerament: l'entrenament de resolució de problemes i la prevenció cognitivoconductual del suïcidi.

Manual pràctic per a la investigació i enjudiciament de delictes d'odi i discriminació

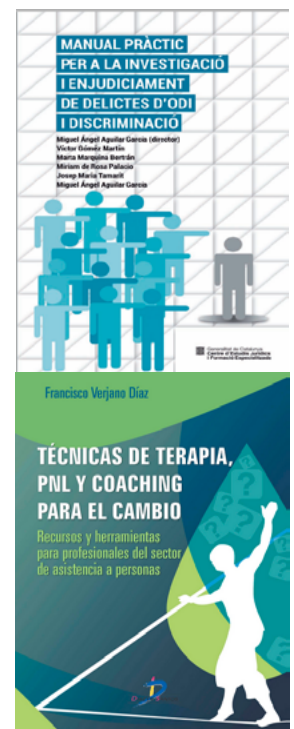
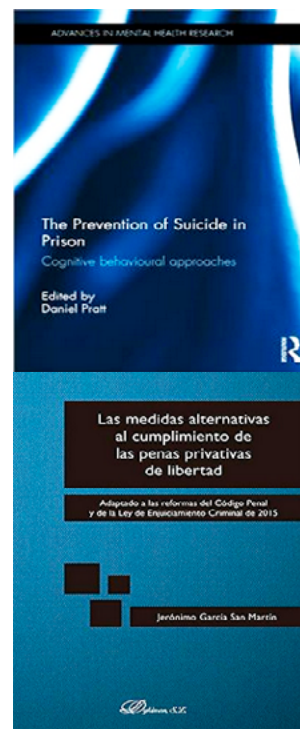
Els delictes d'odi i discriminació són l'expressió de la intolerància i el rebuig a les persones pel sol fet de ser diferents. Aquesta primera guia, publicada conjuntament pel CEJFE i la Fiscalia General de l'Estat, amb la col·laboració de l'Obra Social "la Caixa", vol ajudar a perseguir aquests delictes amb un seguit de bones pràctiques i recomanacions, com ara la incorporació de directives europees, l'increment de la coordinació i la formació, l'establiment de protocols, la implementació d'estadístiques i reformes legislatives i la millora de l'atenció a la víctima d'aquest tipus de delictes.

Las medidas alternativas al cumplimiento de las penas privativas de libertad. Adaptado a las reformas del Código Penal y de la Ley de Enjuiciamiento Criminal de 2015

Aquest llibre analitza en profunditat les diferents modalitats d'institucions de suspensió de l'execució de la pena, com ara la suspensió ordinària i l'extraordinària quan l'acte s'ha comès a causa de la dependència de determinades substàncies, per tràmit d'indult, per malaltia molt greu i incurable, per trastorn mental greu sobrevingut, per la interposició de recurs d'empara al Tribunal Constitucional, en el cas de llibertat condicional, etc. També analitza la substitució de les penes per les expulsions d'estrangers de l'Estat espanyol i les condicions, prestacions i mesures de les suspensions de l'execució de les penes, la revocació de la suspensió i la remissió definitiva de la pena.

Técnicas de terapia, PNL y coaching para el cambio: Recursos y herramientas para profesionales del sector de asistencia a personas

Francisco Verjano, l'autor, és metge psiquiatre i director d'un servei de salut mental i addiccions de Catalunya. És autor de diversos llibres, i en aquest últim ha volgut oferir una sèrie de tècniques i recursos per al terapeuta que treballa en diferents àmbits assistencials. Com ell mateix explica, el llibre conté «ingredients» de diferents teràpies: l'aconsellament, elements de l'entrenament personal, la programació neurolingüística, la dinàmica de grups, la intel·ligència emocional, la psicologia orientada a processos, etc., amb l'objectiu d'«estimular el creixement i equilibri personal del professional d'ajuda».

Els Centres Destaquem . . .

Experiència de l'associació Presons pel Canvi al CP Lledoners

Presons pel Canvi és una associació formada per voluntaris que duu a terme diferents tallers d'oci i lleure al Centre Penitenciari Lledoners des de l'any 2010.

A l'abril del 2009 un grup d'estudiants i docents de la Universitat d'Educació i Treball Social en col·laboració amb el Grup 33 va començar a gestar i dissenyar idees i projectes per dur a terme un treball cap al canvi de model penitenciari de les nostres presons. Una de les iniciatives va ser engegar un projecte d'aprenentatge i servei al Centre Penitenciari Lledoners en quatre mòduls diferents. Aquests mòduls a partir d'aleshores funcionen amb un sistema alternatiu al tradicional i que trenca amb les bases de la marginalitat, la droga, la violència, la llei del silenci i aposta pels processos educatius personals, el treball en equip, en xarxa, el canvi de rols dels professionals de seguretat i en el teixit comunitari.

4t Concurs de Fotografia de Centres Penitenciaris

El concurs de fotografia, organitzat conjuntament per la Direcció General de Serveis Penitenciaris (Unitat de Programes d'Intervenció Generalista) i el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada (CEJFE), està dedicat al tema 'Lectura i presó'.

De les fotografies rebudes, un jurat seleccionarà les millors que seran exposades al CEJFE (carrer d'Ausiàs Marc 40, Barcelona) del 22 d'abril, dia de la inauguració de l'exposició, fins al 15 de juliol de 2016. A més, es publicaran a l'Instagram de la biblioteca del CEJFE.

El primer premi serà un lot de llibres, un maletí amb un lot d'estudi, un lot d'equipament esportiu i material artístic. L'autor de la fotografia que aconseguirà més vots dels seguidors del compte d'Instagram obtindrà un obsequi de la biblioteca del CEJFE.

«Música i espiritualitat» al CP Ponent

La taula rodona «Música i espiritualitat» que tingué lloc el 2 de febrer al Centre Penitenciari Ponent, marca el final del projecte sobre diversitat cultural i de creences i conviccions que l'Associació Unesco per al Diàleg Interreligiós (AUDIR) ha dut a terme en aquest centre penitenciari. Aquesta trobada tracta sobre la manera com és viscuda i practicada la relació entre música i espiritualitat al si de les diverses comunitats presents a Catalunya.

Tres ponents de diverses opcions religioses, qualificats alhora com a músics, ofereixen el seu art en viu (cants, instruments musicals). Els interns hi participen, poden fer preguntes i intercanviar impressions i experiències amb els ponents.

El documental del mes

La Direcció de General de Serveis Penitenciaris i l'empresa Paralel 40 volen treballar conjuntament en la viabilitat del projecte El documental del mes amb l'objectiu de dur a terme la projecció del cicle audiovisual El documental del mes als centres penitenciaris catalans. Més concretament, aquesta activitat consisteix a oferir gratuïtament la programació i difusió d'un total d'11 documentals als centres penitenciaris de Catalunya, cada mes en un centre diferent, que el Departament de Justícia determinarà.

Tercera edició de la caminada solidària Barcelona Magic Line

El dia 28 de febrer es va posar en marxa la tercera caminada solidària de Barcelona Magic Line que ha tornat a comptar amb la participació dels equips de centres penitenciaris de Quatre Camins, Dones i Brians 1.

Aquesta mobilització solidària que organitza Sant Joan de Déu a favor de les persones més vulnerables consta de diferents itineraris que transcorren per Collserola i la muntanya de Montjuïc i acaba a la plaça de la Catedral de Barcelona.

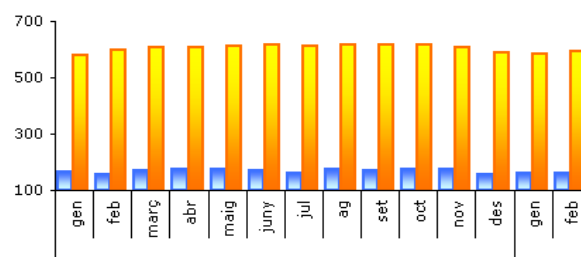

[Més informació](#)

El Dia de la Dona als centres penitenciaris

Com cada any els centres penitenciaris de Catalunya s'han afegit als actes programats amb motiu de la celebració, el 8 de març, del Dia Internacional de la Dona. Totes les programacions i activitats que s'han dut a terme en aquest dia intenten sumar-se, com un granet de sorra, a l'acció col·lectiva de conscienciació, compromís i participació solidària amb les dones. L'objectiu és crear una societat igualitària que no discrimini negativament per raons de sexe i que rebutgi tota manifestació masclista i de violència vers les dones.

Dades

Programes d'intervenció especialitzada

El Programa marc d'organització curricular (PMOC) preveu un conjunt d'intervencions grupals entorn de l'àmbit d'atenció especialitzada. Aquestes intervencions prenen molta rellevància en el currículum d'activitats del centre penitenciari perquè treballen àrees de la conducta que estan fortament arrelades en l'activitat delictiva i que generalment són l'explicació funcional de molts dels delictes de la població empresonada. Ens referim principalment a l'àrea de les conductes addictives i a l'àrea de les conductes violentes o de risc. Per aquestes intervencions grupals hi passen anualment vora 4.500 interns.

Interns intervinguts en el PMOC durant el 2015

programa	31/12/2014	31/12/2015
Conductes addictives	2.677	2.653
Violència sexual	306	282
Violència general	535	613
Violència de gènere	482	461
Seguretat viària	534	465
Total	4.534	4.474

La intervenció per mitjà d'aquests programes grupals es manté any rere any en unes xifres similars, amb petites fluctuacions generalment explicades per les ràtios de població empresonada, les necessitats d'intervenció dels interns en un centre concret, la disposició concreta dels professionals en les unitats de vida, etc.

Els subprogrames grupals (activitats) a què fan referència aquests programes són principalment els següents: motivacional, grupal bàsic, grupal intensiu i prevenció de recaigudes. En el cas del Programa de seguretat viària, ens referim al Subprograma hora punta i mobilitat segura.

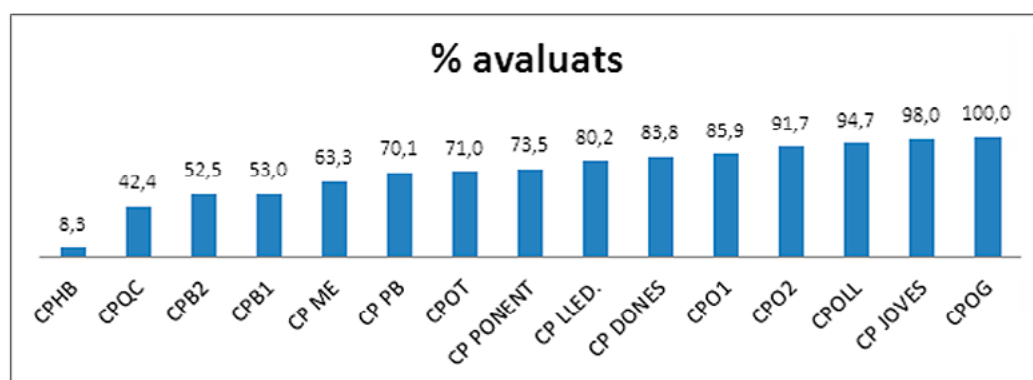
Aplicació de les escales RisCanvi als centres penitenciaris¹

L'objectiu que persegueix la presentació d'aquestes dades és donar a conèixer el nombre d'interns avaluats que en l'actualitat tenen una escala RisCanvi vigent, segons estableix el *Manual d'aplicació del protocol de valoració RisCanvi*. S'aporten dades, també, sobre el nombre d'escales RisCanvi que actualment tenen una valoració baixa (*screening*) o baixa-moderada (completa) en els quatre criteris que valoren les escales, per tal de conèixer el nivell de risc de la població penitenciària.

¹ L'extracció de les dades s'ha fet en data 15/01/2016, i el període de còmput de les escales està comprès entre el 15/07/2015 i el 14/01/2016

	Nre. interns	Total avaluat	% avaluats	Riscanvi S	Riscanvi C	Total B-M	% B-M
CPHB	875	73	8,3	16	57	56	76,7
CP Dones	531	445	83,8	275	170	414	93,0
CP Joves	252	247	98,0	62	185	167	67,6
CPQC	1.331	565	42,4	83	482	402	71,2
CPB1	1.238	656	53,0	258	398	527	80,3
CPB2	1.428	749	52,5	140	609	560	74,8
CP Lledoners	701	562	80,2	101	461	378	67,3
CP Ponent	684	503	73,5	102	401	318	63,2
CP ME	207	131	63,3	53	78	100	76,3
CP PB	716	502	70,1	102	400	281	56,0
CPO1	135	116	85,9	76	40	114	98,3
CPO2	303	278	91,7	192	86	277	99,6
CPOG	96	96	100,0	37	59	89	92,7
CPOT	100	71	71,0	47	24	67	94,4
CPOLL	132	125	94,7	77	48	121	96,8
TOTAL	8.729	5.119	58,6	1.621	3.498	3.871	75,6

Dels resultats obtinguts, cal destacar, d'una banda, les diferències entre centres respecte del percentatge d'interns avaluats:

El CPHB és el centre amb el menor nombre d'interns amb una escala vigent, no arriba al 10 %. Els tres centres amb més població –CPQC, CPB1 i CPB2–, no arriben al 75 % de la població avaluada (42 %, 53 % i 52 %, respectivament). Els centres ordinaris de província –Ponent, Mas d'Enric i Puig de les Basses– es troben entorn del 60-70 % de la població avaluada, i, superant el 75 % de la població avaluada, hi ha Lledoners, Dones i Joves.

Respecte dels centres oberts, llevat del de Tarragona (71 %), tots superen el 75 % d'interns amb una escala vigent.

El percentatge d'interns amb una escala vigent a data 15/01/2016 és del 58.6 %.

Pel que fa als resultats obtinguts sobre el percentatge d'interns amb escales vigents amb resultat baix en els quatre criteris de les escales *screening*, o baix-moderat a les escales completes, és a dir, sense cap resultat de risc alt en cap dels quatre criteris que les escales mesuren, cal destacar, d'una banda, el resultat total, en què el percentatge d'interns amb escales amb resultat baix o baix-moderat és del 75 %, i d'altra banda, les diferències entre centres.

Així, s'observa com els centres oberts tenen una majoria d'interns amb risc baix o baix-moderat: tots aquests centres tenen més del 90 % dels interns amb aquests resultats.

Al CPDB, que té una secció oberta, també hi ha un nombre elevat d'interns amb risc baix o baix-moderat (93 %). Per sexes, el 91 % de les dones i el 94 % dels homes tenen un risc baix o baix-moderat.

En sentit contrari, el centre penitenciari que té menys interns valorats amb risc baix o baix-moderat és Puig de les Basses, amb només el 56 % dels interns (d'un 70 % d'interns avaluats).

Com a centres ordinaris que tenen entorn del 60-70 % d'interns amb risc baix o baix-moderat, trobem Ponent (63 %), Lledoners i Joves (67 %).

La resta dels centres ordinaris, que coincideixen amb els centres que menys avaluacions vigents tenen, sobrepassen el 70 % d'interns amb risc baix o baix-moderat (CPQC, 71 %; CPB2, 74 %; CPME, 76 %; CPHB, 76 %; CPB1, 80 %).

(Per a més informació, vegeu [rehabilitació.cat](#) núm. 21, especial RisCanvi)